

CLASS – VI - SANSKRIT

(खण्ड - क) बहुवैकल्पिक प्रश्न

- प्र०1 निम्नलिखित शब्दों के अर्थ छाँटिए। 1x5=5
- (1) अहम् - मैं, हम, वह, तुम
 - (2) अनुजः - आना, जाना, बड़ा भाई, छोटा भाई
 - (3) अश्वः - हाथी, बकरी, घोड़ा, गाय
 - (4) कृषकः - किसान, मालिक, राजा, मनुष्य
 - (5) पिपीलिका - चींटी, कौआ, पंछी, कबूतर
- प्र०2 निम्नलिखित हिन्दी शब्दों के संस्कृत शब्द छाँटिए- 1x5=5
- (1) क्या - किम्, कानि, के, काः
 - (2) तुम - यूयम्, वयम्, त्वम्, आवाम्
 - (3) पिता - नरः, जनकः, कृषकः, गायकः
 - (4) सब जगह - तत्र, अत्र, सर्वत्र, यत्र
 - (5) फूल - कमलम्, नयनम्, पुष्पम्, आभूषणम्

(खण्ड - ख)

- प्र०3 उचित सर्वनाम पदों से रिक्त-स्थानों की पूर्ति कीजिए- (5)
- (1) गच्छतः। (सः, तौ)
 - (2) भ्रमसि। (त्वम्, युवाम्)
 - (3) पश्यावः। (आवाम्, अहम्)
 - (4) तरन्ति। (सा, ताः)
 - (5) खादथ। (यूयम्, वयम्)
- प्र०4 क्रियापद छाँटकर लिखिए- (5)
आवाम्	भ्रमावः
सः	गच्छथः

पुष्पे
त्वम्
अहम्

विकसतः
नमसि
लिखामि

प्र०5 निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए-

(3)

- (1) क्रीडाक्षेत्रे बालाः किम् कुर्वन्ति?
- (2) अध्यापिका किम् करोति?
- (3) छात्राः किम् कुर्वन्ति?

प्र०6 उचित पद द्वारा रिक्त-स्थानों की पूर्ति कीजिए-

(5)

- (1) तौ खगौ (कूजतः, कूजन्ति)
- (2) आवाम् (पठामि, पठावः)
- (3) मेघाः (वर्षन्ति, वर्षति)
- (4) तें सैनिकाः (रक्षन्ति, रक्षति)
- (5) त्वम् (पठसि, पठति)

प्र०7 रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए-

(4)

- (1) बालकौ हसतः। (एतौ, एतत्)
- (2) पत्राणि पतन्ति। (एते, एतानि)
- (3) महिलाः गच्छन्ति। (एते, एताः)
- (4) मित्रे नमतः। (एतौ, एते)

प्र०8 संज्ञापदों के साथ विशेषण पदों को जोड़िए।

(5)

विशालः
श्वेतानि
नीलम्
मधुराणि
सुन्दरम्

चित्रम्
विद्यालयः
कमलानि
वस्त्रम्
गीतानि

प्र०9 1 से 10 तक संख्यावाची शब्द लिखिए।

(5)

प्र०10 श्लोक पूर्ण कीजिए-

(5)

सर्वः
..... पश्यतु
सर्वः आप्नोतु
..... ॥

प्र०11 उचित अव्यय शब्दों द्वारा रिक्त-स्थानों की पूर्ति कीजिए— (5)
(तत्र, च, तु, सर्वत्र, न)

- (1) वयम् वदामः खेलामः च।
- (2) प्रभा, निशा, रमा पठन्ति।
- (3) ईश्वरः अस्ति।
- (4) वानरः कूर्दति।
- (5) अहम् नरः अस्मि, अहम् खगः अस्मि।

प्र०12 'अस्ति' तथा 'सन्ति' द्वारा रिक्त-स्थानों की पूर्ति कीजिए— (5)

- (1) सः भल्लुकः।
- (2) एषः हंसः।
- (3) एताः अजाः।
- (4) ताः महिलाः।
- (5) एते हंसाः।

प्र०13 क्रियापद की धातु लिखिए— (5)

- (1) मूषकः गच्छति।
- (2) ललना नमति।
- (3) गायकः गायति।
- (4) यूयम् नृत्यथ।
- (5) खगः पिबति।

प्र०14 वाक्य पूर्ण कीजिए— (5)

- (1) मूषकः। (खन्)
- (2) सः कलाकारः। (अस्)
- (3) सा किम्। (कृ)
- (4) भल्लुकः। (गम्-गच्छ)
- (5) सिंहः। (गर्ज)

प्र०15 स्त्रीलिंग, नपुंसकलिंग व पुल्लिंग शब्दों को अलग कीजिए— (5)

हंसः, नयनम्, महिला, सा, चक्रम्, मूषकः, वायुयानम्, सेविका, पत्राणि, एषः

प्र०16 मिलान कीजिए— (5)

अहम्
त्वम्

बालकः अस्ति।
अध्यापिकाः स्थ।

संस्कृत/षष्ठी

[3]

[P.T.O.]